

Háda Béla¹: A Fülöp-szigetek haderőfejlesztésének tengeri dimenziója – eredmények és kilátások²

Vezetői összefoglaló

- A Fülöp-szigetek hosszú ideje az egyik leggyengébb fegyveres erővel rendelkező országnak számít Délkelet-Ázsiában.
- Az utóbbi években azonban már komoly eredményeket könyvelhet el a haditengerészet fejlesztésében.
- Manila igyekszik kitörni a „leggyengébb játékos” szerepéből a Dél-kínai-tengeren területi igényekkel rendelkező államok sorában, és az utóbbi évtizedben túlnyomórészt dél-koreai, amerikai és japán haditechnika segítségével számottevően fokozni kezdte tengeri ütőképességét.
- Mindez azonban még évekig nem jelenti majd a dél-kínai-tengeri erőviszonyok megváltozását, mindössze a szigetország felzárkózását hozhatja a kisebb térségbeli versenytársakhoz egyes képességek terén.
- Kína persze nem behozható előnnyel rendelkezik, és Manila számára egyre nagyobb jelentőséggel bírnak a kelet-ázsiai partnerekkel zajló katonai együttműködési formák.

A mögöttünk álló évtized folyamán Vietnám mellett a Fülöp-szigetek volt az a délkelet-ázsiai állam, amely a leggyorsabban növelte védelmi célú kiadásait. Hasonlóságuk emellett kiterjedt a modernizációs szükségleteikre is: mindketten jelentős haditechnikai lemaradást mutattak a régióban tapasztalható viszonyokhoz képest, miközben a Dél-kínai-tengeren területi vitában állnak a fegyveres erőit rendkívül gyors ütemben fejlesztő Kínai Népköztársasággal. Manila a 2010-es évek végéig gyenge hatásokkal valósította meg a fejlesztési terveit, ám Peking nem az elvárt mértékben „jutalmazta” a megbékítést célzó filippínó politikai vonalvezetést, így az utóbbi években újra intenzívebbé váltak a szigetország fegyverbeszerzései. Ezzel párhuzamosan védelmi együttműködései is fejlődnek a régióban, ami nyomot hagy a haderő-fejlesztés konkrét irányain és ütemén is. Elemzésünk a Fülöp-szigetek fegyverkezési programjának azon aspektusaival foglalkozik, amelyek a tengeri önvédelmi képességek fejlesztéséhez kapcsolódnak.

A Fülöp-szigetek védelmi fejlesztéseinek kelete és problémái

A Fülöp-szigetek védelempolitikai helyzete igen sajtóosan alakult az elmúlt évtizedek során. Miközben, a délkelet-ázsiai térségben³ a második legnagyobb

népességgel és a harmadik legmagasabb GDP-vel rendelkező állammak számított, egészen a legutóbbi évekig katonai jelentéktelenségét is rendre hangsúlyozták az országról szóló elemző művek. A filippínó fegyveres erők gyenge felszereltségének és műveleti képességeinek okai közül két tényezőt is érdemes kiemelni. Egyrészt, az ország előtt álló, katonai eszközökkel kezelhető kihívások sorában a belső szakadár mozgalmak (különösen a mindanaói moró felkelő tevékenység) letörése számított prioritásnak, így az alkalmazott eszközök és műveleti rutin tekintetében is ez vált meghatározóvá. Másrészt pedig az 1951. augusztus 3-i Kölcsönös Védelmi Egyezmény⁴ (melyet 2011-ben a Manilai Deklarációval⁵ is megerősítettek) a szigetország az Amerikai Egyesült Államok katonai szövetségese lett. Washington támogatása az ország valamennyi szigetére kiterjedő területi integritásának megőrzésében, és a tengeri térségeket érintő kihívások

¹ Háda Béla (hada.bela@uni-nke.hu) az NKE JLI Stratégiai Védelmi Kutatási Programjának tudományos munkatársa. Email: hada.bela@uni-nke.hu.

² A tanulmány a TKP2021-NVA-16 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021-NVA pályázati program finanszírozásában valósult meg.

³ Délkelet-Ázsia fogalma alatt itt azt a térséget értjük, amit a következő országok területe fed le: Mianmar, Thaiföld, Laosz, Kambodzsa, Malajzia, Vietnám, Szingapúr, Brunei, Indonézia, Fülöp-szigetek, Kelet-Timor.

⁴ *Mutual Defense Treaty Between the United States and the Republic of the Philippines*. 1951. 08. 30. Forrás: Yale Law School – The Lillian Goldman Law Library [online, 2025. 07. 22.].

⁵ *Signing of the Manila Declaration On Board the USS Fitzgerald in Manila Bay, Manila, Philippines*. 2011. 11. 16. Forrás: U.S. Department of State [online, 2025. 07. 23.].

(kínai visszafogottság miatti) sokáig alacsony szintje lehetővé tették Manila számára egyes fegyvernemek fejlesztésének halogatását.⁶

Mindez annak ellenére megfigyelhető volt, hogy a Fülöp-szigetek 1995 februárja óta rendelkezik egy, a fegyveres erők korszerűsítését célzó törvénnyel, amely meghatározza a fejlesztés alapelveit és fontosabb területeit, ráadásul kiemelten kezeli a külső támadókkal szembeni hagyományos védelemben kiemelt jelentőséggel bíró haditengerészet és a légierő szükségleteit.⁷ Jóllehet, a törvény végrehajtását célzó ütemterveket folyamatosan alakították a hatályba lépését követő időszakban, a 2010-es évekig nem sikerült áttörést elérni a filippínó fegyveres erők korszerűsítésében.⁸ Végül a manilai törvényhozás 2012-ben fogadta el az 1995-ös jogszabály felülvizsgált változatát,⁹ amely már egy olyan stratégiai szemlélet jegyében született, amely nagyobb hangsúlyt kívánt fektetni a tengeri területek védelmére. Utóbbit erősítette meg az ez év júliusában kiadott Védelmi Fehér Könyv is, amely az ország háromdimenziós tengeri hadviselési képességeinek megerősítését tűzte ki célul.¹⁰ Mindennek hátterében természetesen az aktívabbá váló kínai regionális politika állt.

A felülvizsgált törvényben foglalt képesség-követelmények teljesítésére fogalmazták meg a Fülöp-szigetek Katonai Modernizációs Programját, amelyen belül három fejlesztési időintervallumot határoztak meg (Horizon 1-3), amelyek az elvileg egymásra épülő korszerűsítési lépéseket foglalták magukba.¹¹ Az első ilyen (Horizon 1) a 2013-2017 közötti időszakot ölelte fel, elsődleges célterületei pedig a haderő alapvető hiányosságainak gyors kezelése és a műveleti felkészültség fokozása voltak. Ennek képezte részét a kommunikációs eszközök korszerűsítése, vagy például könnyű szállító repülőgépek beszerzése.¹²

A 2018-2022 közötti második időszakra (Horizon 2) ütemezett beszerzések már sokkal meghatározóbbak voltak a haditengerészet szempontjából, kirajzolva azt a hosszú távú folyamatot, amelytől a haderő nem üttéképességének regionális szinten is releváns növekedését várták. A később még említésre kerülő két dél-koreai rakétás fregatt (a Jose Rizal osztály) beszerzéséről szóló megállapodás ennek értelmében született. Az első két fázis célkitűzése tehát a filippínó fegyveres erők alapvető védelmi felkészültségének megteremtése volt, még jelentős belbiztonsági fókusszal, de erősödő légi és tengeri képességek mellett. A komolyabb fegyverrendszerek beszerzése a harmadik fázisra maradt, az ezek működtetéséhez szükséges infrastruktúra, személyzeti és szervezeti feltételek megteremtése után.

Tény ugyanakkor, hogy az egyes fejlesztési intervallumokhoz társított projektek – különösen az eszközbeszerzések – megvalósítása rendre késedelmet szenvedett. Ez persze nem szokatlan a haderő-fejlesztések világában, de rámutatott a filippínó költségvetési finanszírozás nehézségeire, amelyek annak ellenére érvényesültek, hogy az ország honvédelmi ráfordításai dinamikusan nőttek az elmúlt egy évtizedben. A beszerzési programok egy része végül nem valósult meg és jövőjük is bizonytalanra vált.

Jelenleg a harmadik, felülvizsgált fázis (ún. Re-Horizon 3) zajlik, amelynek beszerzési programjaihoz a kormányzat 35 milliárd dollárt rendelt 2034-ig.¹³ Tulajdonképpen kiterjesztett határidővel fut, mivel az eredeti 3. fázis 2028-ban zárult volna. Ez egyrészt az eddigi tapasztalatok tükrében bölcs döntés volt, mert hosszabb időt enged a projektek megvalósításának. Másrészt, így sem garantált az eredményesség, ha fennmarad a jelenlegi bizonytalanság a megvalósítandó konkrét beszerzéseket illetően, valamint a pénzügyi keret nem bizonyul elégségesnek ezek lezárásához.¹⁴ Témánk szempontjából lényeges viszont, hogy a tengeri térségek ellenőrzését és védelmét szolgáló eszközrendszerek beszerzése prioritás maradt. Nemcsak a szűkebb értelemben vett haditengerészeti eszközök beszerzését jelenti ez, hanem a légtérrel-ellenőrzés megerősítését is. Ezért a továbbiakban érintőlegesen az ehhez kapcsolódó képességek fejlődésére is kitérünk majd.

⁶ Lásd: BARTÓK András: Sárkányok és kistigrisek – Kelet-Ázsia regionális fegyverkezési versenyének általános és országspecifikus jellemzői a Kínával kapcsolatos fenyegetettségpercepciójú országok esetében 2. *Nemzet és Biztonság*, 2021/1. 65-83., 69-70.

⁷ *Republic Act No. 7898*. 1995. 02. 23. Forrás: www.gppb.gov.ph [online, 2025. 08. 01.].

⁸ Simran WALIA: *The Philippines' Horizon 3 Military Modernisation Programme*. 2025. 03. 28. Forrás: Manohar Parrikar Institute for Defence Studies and Analyses [online, 2025. 07. 25.].

⁹ *Republic Act No. 10349*. 2012. 07. 23. Forrás: Senate of the Philippines [online, 2025. 08. 01.].

¹⁰ *PDT White Paper*. 2012. 07. 23. Forrás: Department of National Defense Republic of the Philippines [2025. 07. 28.], 10.

¹¹ Simran WALIA: i.m.

¹² Simran WALIA: i.m.

¹³ Haena Jo: *Philippines military modernisation: revamped but not resolved*. 2025. 06. 23. Forrás: International Institute for Strategic Studies [online, 2025. 07. 25.].

¹⁴ Haena Jo: i.m.

A fejlesztési program végrehajtásának alacsony hatékonysága persze a biztonságpolitikai környezet megváltozása miatt vált igazán problémává. A 2010-es évek közepétől a fokozódó kínai jelenlét a Dél-kínai-tenger (fülöp-szigeteki szóhasználatban: Nyugat-Filippínó-tenger) vitatott hovatartozású szigetvilágában és az itt zajló jelentős kínai támaszpont-építések olyan kihívást jelentettek, amelynek Manila saját erőforrásaira támaszkodva nem tudott megfelelni. A 2016-ban hivatalba lépett Rodrigo Duterte elnök kormánya erre a „független külpolitikának” nevezett külkapcsolati stratégiával reagált, belátva, hogy Kínát nem tudja visszavonulásra bírni, de remélve, hogy a kereskedelmi kapcsolatok szorosabbra vonásán és az Egyesült Államoktól való kisebb mértékű távolodáson keresztül rábírhatja Pekinget, hogy felfüggeszse területi igényeinek erővel történő érvényesítését, és gazdasági ellentételezést adjon a szigetországnak kevésbé szoros washingtoni orientációért cserébe.¹⁵ Ez persze egy erősen leegyszerűsített kerete a dutertei külpolitikának, ám a témánk szempontjából lényeges következmények magyarázatához elegendő: Manila számításai végül nem igazolódtak, a fenyegető kínai tengeri manőverek rövid diplomáciai pávatáncot követően folytatódtak, és még Duterte hivatali idejében szükségessé vált a „független” külpolitikai vonalvezetés korrekciója. Utóbbi azzal járt, hogy az ország ismét erősebb igényt mutatott az amerikai biztonsági garanciákra. A Fülöp-szigetek stratégiai vonalvezetését a fokozódó amerikai-kínai rivalizálás közegében – több más délkelet-ázsiai országhoz hasonlóan – a *hedging* (ellensúlyozás) fogalmával szokás leírni.¹⁶ Itt annyit érdemes megjegyezni erről, hogy az ellensúlyozási stratégia a kisebb államok részéről a rivalizáló nagyhatalmak közötti, ellensúlyozás általi haszonmaximalizálást és kockázatcsökkentést egyaránt célzó gyakorlat. Ez Délkelet-Ázsiában praktikusán azt a politikát takarja, amely a kínai gazdasági befolyás növekedését az Egyesült Államokkal (és/vagy a vele szövetséges államokkal) folytatott katonai együttműködés fejlesztésével igyekszik ellensúlyozni.

Fontos hozzátenni azonban, hogy Manila esetében ennek hitelét csökkenti az Egyesült Államok iránti egyértelmű katonai elköteleződése. Utóbbi azt a vélekedést erősíti, hogy az ellensúlyozás Manila részéről békeidős politikaként tartható csak fenn, ami egyúttal korlátait is kijelöli. Érdemes továbbá azt is kiemelni, hogy a filippínó kormány két dologra a Pekinggel szembeni barátságosabb politika időszakában sem vállalkozott: az amerikai védelmi együttműködés felmondására és az ország területi igényeinek (akár részleges) feladására. Így a kínai-filippínó közeledésnek megvoltak a magától értetődő határai, védelempolitikai szempontból pedig leginkább az időnyerésre kínált lehetőséget.

Ilyen előzmények mellett, néhány évnyi megtorpanás után 2020-tól újra jelentősen növelni kezdték a Fülöp-szigetek védelmi költségvetését. Ehhez a 2019. évi Reed Bank incidens¹⁷ adta meg a kritikus lökést, ami egyértelművé tette Manilában, hogy az addigi, nyugatról nézve Kína-barátnak tekintett vonalvezetés nem hozza a kívánt eredményeket. 2019. június 9-én éjfél tájt egy a Reed Banknál horgonyzó filippínó halászhajót legázolt, majd sorsára hagyott egy kínai tengeri jármű, amely külső jegyei alapján szintén halászhajónak tűnt. Hamar felmerült azonban a gyanú, hogy egy, a kínai tengeri milícia által üzemeltetett speciális járműről van szó, amelynek kifejezett célja fenyegető manőverekkel, esetleg vétlennek tűnő károkozással elriasztani a filippínó halászhajókat a vitatott hovatartozású tengerrészekről. Kétségtelen bizonyíték nem támasztotta alá ezt a vádat, és Duterte elnök hajlamosnak is mutatkozott az incidens bagatellizálására, de a haditengerészet vezetése és a politikai ellenzék által mozgósított közvélemény nem hagyta lekerülni az ügyet a napirendről. A tényekhez hozzátartozik, hogy Reed Bank mindössze az aktuális végpontja volt azon incidensek sorozatának, amelyek a megelőző években történtek a két ország között a vitatott hovatartozású tengeri objektumok környékén, ám a „független külpolitika” jegyében addig igyekeztek akadályozni Manilában, hogy ezek túlságosan megterheljék a kínaiakkal folytatott párbeszédet. Ez a gyakorlat azonban egyre kevésbé volt fenntartható. A 2018. évi Nemzeti Védelmi Stratégia már komoly fenyegetésként említette a kínai támaszpontok létesítését a Spratly-szigetek térségében, és egyértelműen Peking felelősségét emelte ki a feszültségért.¹⁸ 2020 után ismét gyors növekedésnek indultak a Fülöp-

¹⁵ KLEMENSITS Péter: Az amerikai és a kínai geostratégiai érdekek ütközése Délkelet-Ázsiában a Fülöp-szigetek példáján. *Nemzet és Biztonság*, 2023/3. 4-26.

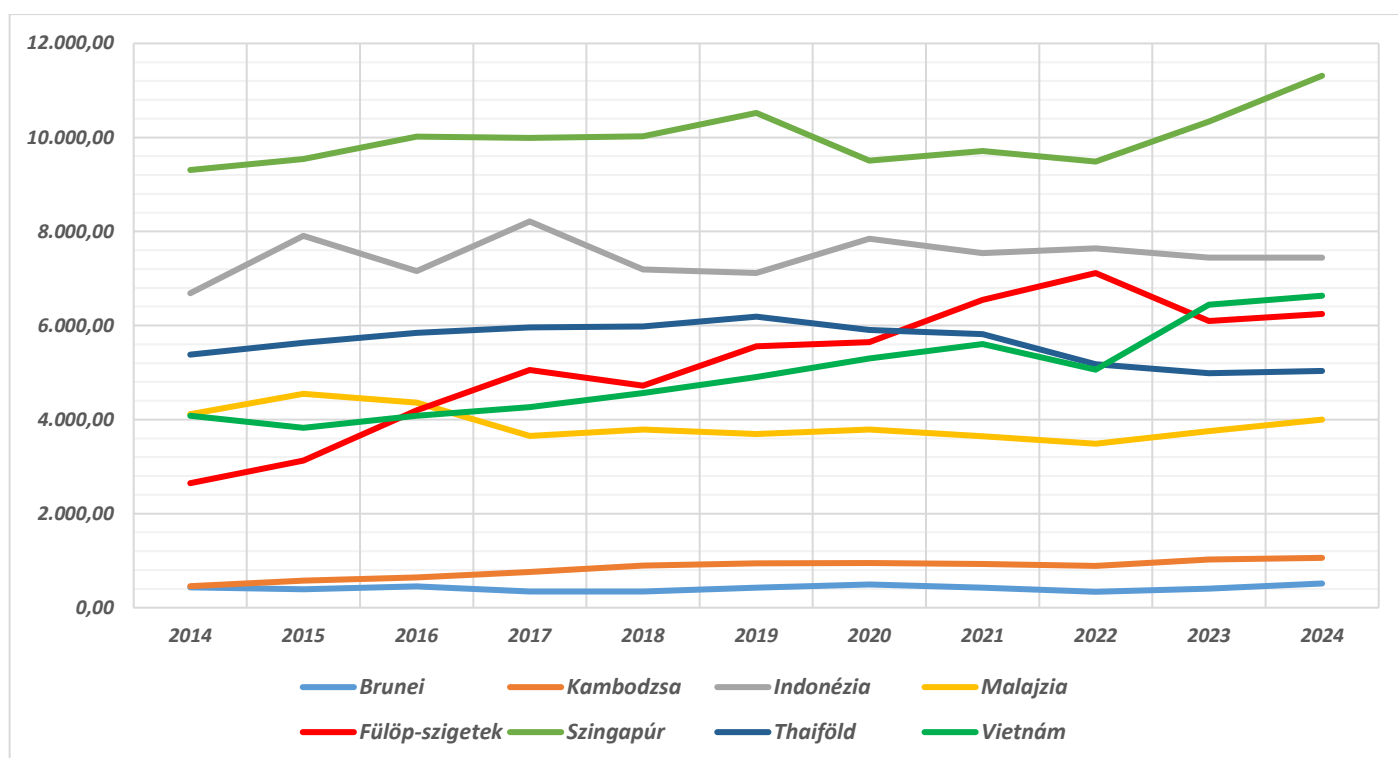
¹⁶ Magyar nyelven Bán Zoltán és Baranyi Eszter írtak remek dolgozatokat ennek részleteiről. Lásd: BÁN Zoltán: Stratégiai kétértelműség: A kínai területi követelésekre adott vietnámi és fülöp-szigeteki reakciók vizsgálata. *Nemzet és Biztonság*, 2021/4. 4-10. és BARANYI Eszter: *Délkelet-Ázsia „hedging” stratégiája a nagyhatalmi rivalizálás tükrében*. OTDK dolgozat, 2025.

¹⁷ Renato Cruz DE CASTRO: *Incident at Reed Bank: a Crisis in the Philippines’ China Policy*. 2019. 06. 20. Forrás: Center for Strategic and International Studies [online, 2025. 08. 03.].

¹⁸ *National Defense Strategy 2018-2022*. 2018. 11. Forrás: globalsecurity.org [online, 2025. 08. 02.], 11. Bővebben ld.: HÁDA Béla: Az amerikai-kínai rivalizálás hatásai a délkelet-ázsiai államok tengeri védelmi stratégiáira. *Nemzet és Biztonság*, 2020/3. 72-88.

szigetek védelmi ráfordításai, Rodrigo Duterte pedig korrigálni kezdte addig Nyugaton erősen Kína-barát-ként jellemzett külkapcsolati stratégiáját. Két évvel később, a 2021. évi Whitsun Reef incidensre (melynek során mintegy 200 kínai „halászhajó”, manilai vádak szerint szintén a tengeri milícia járműve hatolt be a vitatott térségbe) a filippínó kormány már jóval határozottabb választ adott, immár a korrigált külpolitikai vonalvezetés szellemében.

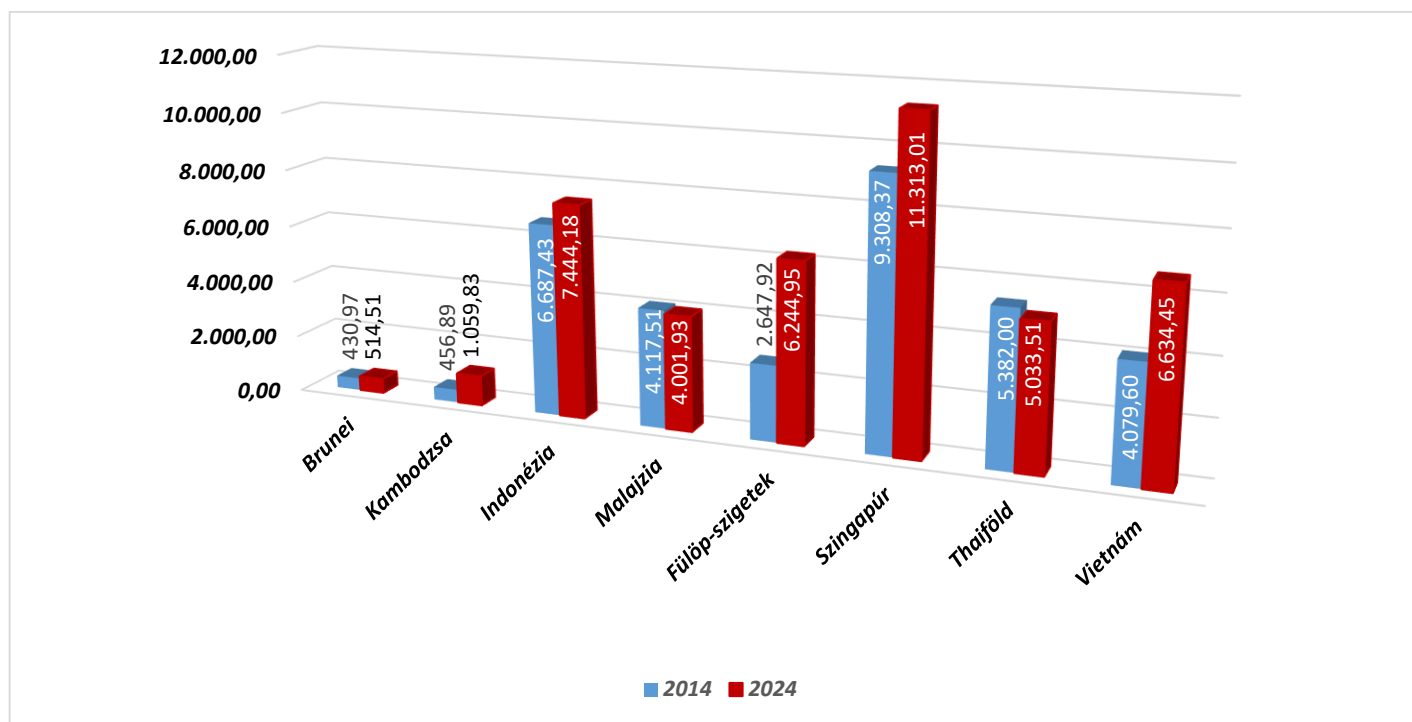
Az 1. ábrán jól nyomon követhető az egyes, jelentősebb délkelet-ázsiai államok védelmi költségvetéseinek trendje 2014–2024 között. Valamennyi állam közül a Fülöp-szigetek védelmi költségvetését jellemezte a leggyorsabb emelkedés a vizsgált időintervallum átlagában. Ez azt jelentette, hogy Manila 2014 és 2024 között 150,6%-kal növelte a védelmi kiadásait, mindez pedig úgy is a legnagyobb arányú növekmény, hogy egyébként a mögötte álló összeg 2021-ben és 2022-ben még magasabb is volt. A délkelet-ázsiai térségben elfoglalt pozícióját illetően mindez azt eredményezte, hogy míg 2014-ben a Fülöp-szigetek csak a jelentéktelen területű Bruneit és a szegény Kambodzsát múlta felül, addig 2024-re Malajziát és Thaiföldet is maga mögé utasította, sőt, hat éven át Vietnámot is megelőzte, és 2021–2022-ben Maniláé volt a harmadik legnagyobb védelmi költségvetés a régióban.

1. ábra: Az egyes délkelet-ázsiai államok védelmi költségvetéseinek alakulása, 2014–2024. (millió USD, 2015. évi dollár árfolyamon)¹⁹

A 2. ábrán a szigetország 2014. évi és 2024. évi védelmi kiadásai figyelhetők meg, regionális kontextusba illesztve. A növekedés háttérben persze meghatározó szerep jutott a haderő-fejlesztés részeként megkezdett nagyszámú eszközbeszerzéseknek, melyek ütemezésében is változás állt be az elmúlt évek során, szoros összefüggésben a külpolitikai célkitűzésekkel. Ifjabb Ferdinand Marcos elnök 2022-es hivatalba lépésével ugyanis a filippínó külkapcsolati stratégia újrahangolása is megtörtént, az addigi „független külpolitikát” a „kiegyensúlyozott külpolitika” váltotta fel. Fontos, hogy ez nem jelentett teljes szakítást Pekinggel, amelyet továbbra is nagyon fontos partnerként tartottak számon Manilában, de a nyugati kapcsolatok erősítésére, illetve a tengeri védelmi képességek fejlesztésére nagyobb hangsúly került. Az ellensúlyozási stratégia működőképes elemei megmaradtak ugyan, de a biztonság- és védelempolitika első sorban a nyugati kapcsolatokra támaszkodik. Ez határozza meg a fegyverbeszerzéseket is.

¹⁹ Az adatok forrása a Military Balance+ adatbázis.

2. ábra: Az egyes délkelet-ázsiai országok védelmi költségvetései 2014-ben és 2024-ben. (millió USD, 2015. évi dollár árfolyamon)²⁰

Marcos irányításával történt meg tehát 2024. január 23-án a Katonai Modernizációs Program harmadik fázisának újratervezése, a tengeri területek hatékonyabb ellenőrzését és védelmét fókuszba állítva. A továbbiakban ennek eredményeit tekintjük át.

A filippínó haditengerészet állapota és a jelenleg zajló fejlesztési ciklus vonatkozó eredményei

A Fülöp-szigetek haderejének általános gyengeségéről szóló korábbi megállapításaink a haditengerészetre nézve különösen igazak voltak. A több, mint 7600 kisebb-nagyobb szigetből és szárazulatról álló ország adottságainak megfelelően a lakott területek közötti tengeri összeköttetések védelme, illetve a moró felkelők elleni közdelem támogatása volt a túlnyomórészt kis hadihajókból álló flotta elsődleges feladata. Ez a haderőnem döntően gyors mozgású, de könnyű fegyverzetű és gyenge tengerállóságú, partvédelemre alkalmas egységekből állt, amelyektől egy, az ország tengeri területeit és távoli szigeteit érintő, nagyerejű külső támadás elhárítását nem lehetett remélni. A hagyományos tengeri hadviselési képességek mégoly korlátozott, de eredményeiben már értelmezhető fejlesztése csak a legutóbbi évtized során, a Katonai Modernizációs Program második szakaszától követhető nyomon.

2014-ben a Fülöp-szigetek tengeri védelmét szolgáló legnagyobb méretű (1400 tonna vízkiszorítású) felszíni hajóegység egy még a második világháború alatt épített (azóta persze többször felújított) amerikai Cannon osztályú fregatt, a Rajah Humabon volt.²¹ Ehhez társult még aránylag jobb tengerállóságú egységként 3 Jacinto osztályú, az 1980-as évek technológiai színvonalát képviselő, brit gyártmányú korvett és 8, az Egyesült Államok által leselejtezett, majd Manilának átadott parti járőrhajó. Tengeralattjárókkal a Fülöp-szigetek akkor sem rendelkezett és azóta sem rendelkezik. Az említettek mellett rendszerben tartott több tucatnyi, kisméretű parti őrhajó elsődleges funkciója a szigetek közötti tengerrészek ellenőrzése volt, míg a szintén jelentős számú partra szállító jármű a haderő szárazföldek közötti mozgását tette lehetővé a belbiztonsági és felkelésellenes feladatköröknek megfelelően. Jobbára siralmasan elavult és kisszámú eszközével tehát a fülöp-szigeteki haditengerészet nemcsak a modern tengeri hadviselésre volt

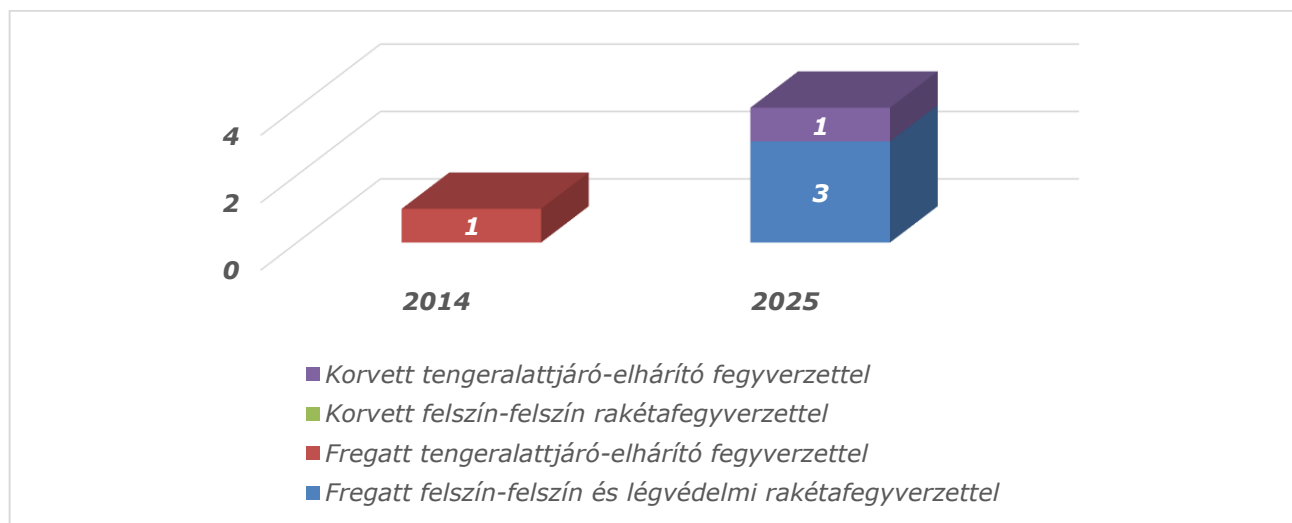
²⁰ Az adatok forrása a Military Balance+ adatbázis.

²¹ [Military Balance+](#). Forrás: International Institute for Strategic Studies [online, 2025. 08. 04.].

alkalmatlan, de még arra is, hogy komolyabb kockázatot jelentsen egy idegen haditengerészeti behatolásra az ország távolabbi vizein.

A biztonsági környezet romlása ugyanakkor világossá tette a manilai kormányzat számára is ennek az állapotnak a fenntarthatatlanságát. Még 2014-ben a dél-koreai védelmi miniszter felajánlotta filippínó hivatali partnerének, hogy az egyik hadrendből kivonandó Pohang osztályú korvetet ajándékként átadná a Fülöp-szigeteknek.²² Szöul mindezt a két ország bővülő védelmi együttműködésének jegyében tette meg, mint azonban a későbbiek megmutatták, a gesztus befektetésnek sem volt elhanyagolható. Az 1200 tonna vízkiszorítású hajó²³ végül 2019-ben állt rendszerbe Conrado Yap II néven.²⁴ Szöul ettől az ajánlattól kezdve a haditengerészet legnagyobb értékű beszerzéseinek elsődleges forrásává lépett elő. 2016-ban született meg a megállapodás Dél-Koreával két csökkentett észlelhetőségű, 2600 tonnás vízkiszorítású, irányított rakétákkal fegyverzett fregatt, az ún. Jose Rizal osztály beszerzéséről.²⁵ Ez mérföldkő volt a haderőnem fejlődésében, mivel egyértelmű elmozdulást jelentett a közvetlen partvédelemre berendezkedett flottától a komolyabb, csapásmérő képességekkel is rendelkező haditengerészet felé.

2025-re már három, a korszerű hajótervezési elveknek megfelelő, dél-koreai építésű fregatt állt a filippínó haditengerészet hadrendjében. Közülük kettő az említett és azóta leszállított Jose Rizal osztályú, rakéta-főfegyverzetű egység. Egy pedig a jelenleg legmodernebb, 3200 tonnás (tehát a 2018-ban leszerelt Rajah Humabonnál több, mint kétszer nagyobb) Miguel Malvar osztályú rakétás fregatt.²⁶ Ez utóbbit 2025. május 20-án állították hadrendbe és 16 vertikális rakétaindító állással is rendelkezik, ami minden korábbi filippínó hadihajónál ütőképesebb résztvevőjévé emelheti egy potenciális tengeri összecsapásban. A hajóosztály a tervek szerint két egységből állna, a Miguel Malvar testvérhajóját jelenleg építik.²⁷ Az ügylet csatolt elme volt, hogy Dél-Korea egy második Pohang osztályú korvetet is átad a szigetországnak, amelyről még 2021-ben kezdtek egyeztetni.²⁸ Tehát a Fülöp-szigetek jelenleg legkorszerűbb, legnagyobb csapásmérő-képességű hadihajói Dél-Koreából származnak, és az egységek száma rövid időn belül tovább növekszik. Ezzel az ország egy évtized alatt korábban példátlan mértékű előrelépést ért el legnagyobb felszíni hadihajóinak hadrafoghatóságát és ütőképességét illetően. A 3. ábra ezt szemlélteti.

3. ábra: A Fülöp-szigetek nagyméretű felszíni hadihajói 2014-ben és 2025-ben²⁹

²² ROK to Donate Corvette to PN Before Yearend. 2014. 06. 25. Forrás: Embassy of the Republic of the Philippines – Seoul [2025. 08. 01.].

²³ Transfer of „Pohang” Class Corvette for the Philippine Navy’s latest update. 2015. 09. 15. Forrás: Manila Live Wire [2025. 07. 30.].

²⁴ Frances MANGOSING: South Korea to turn over Pohang-class corvette to PH this year. 2022. 01. 21. Forrás: inquirer.net [online, 2025. 08. 01.].

²⁵ Eric WERTHEIM: Jose Rizal-Class Frigates: A Giant Leap For The Philippine Navy. 2022. 06. Forrás: U. S. Naval Institute [online, 2025. 07. 30.].

²⁶ Park JAE-HYUK: HD Hyundai launches first corvette for Philippine Navy. 2024. 06. 18. Forrás: Korea Times [online, 2025. 07. 29.].

²⁷ Eunhyuk CHA: HD Hyundai Heavy Industries Launches the Philippine Navy Corvette ‘BRP Miguel Malvar’. 2024. 06. 18. Forrás: Naval News [online, 2025. 08. 02.].

²⁸ The Philippines to Acquire a Second Pohang-Class Corvette. 2021. 11. 29. Forrás: Global Defence News [online, 2025. 08. 02.].

²⁹ Az adatok forrása a Military Balance+ adatbázis.

A „nagyság” persze relatív: jelenleg fregattként sorolhatók be a filippínó haditengerészet legjelentősebb egységei, ez azonban általános a délkelet-ázsiai államok tengeri haderőnemei esetében, így az új hajók valóban számottevően kompenzálják Manila regionális szintű kapacitás-hátrányát. Folyamatosan napirenden van két tengeralattjáró beszerzése is, ennek részletei azonban jelenleg még nem tisztázottak. Megerősíti ugyanakkor a két állam védelempolitikai együttműködésének mélységével kapcsolatos benyomásokat, hogy a tengeralattjárók esetében is felmerült a dél-koreai technológia meghonosítása, KSS-III-asok beszerzésével.³⁰ A felszíni flotta mellett ugyanakkor a partvédelmi képességek fejlesztése is zajlik.

Még 2022-ben a Fülöp-szigetek megállapodást kötött Indiával, az utóbbi által (az oroszokkal közösen) fejlesztett BrahMos robotrepülőgépek beszerzéséről.³¹ Az Indiában elsődlegesen haditengerészeti alkalmazásra szánt eszközöket a szigetországban szárazföldi telepítésű, gyakorlatilag partvédelmi rendszerként használják. Körülbelül 300 kilométeres hatótávolságukkal eredményesen fedhetnek le velük olyan térségeket, mint például a partoktól 250 kilométerre fekvő, vitatott hovatartozású Scarborough-zátony. Manila a BrahMos rendszer első külföldi vásárlója, három üteget rendelt, és nemigen titkolta, hogy a Kínával fennálló területi vitája miatt van szüksége rá.³² Felmerült az amerikai HIMARS rendszer beszerzése is, ennek hajók elleni hatékonysága azonban a gyakorlatokon nem igazolódott, és speciális lövedékek beszerzése szükséges hozzá a partvédelmi szerepkörhöz.³³

Az Ukrajnában zajló háború tapasztalatai is beépültek a filippínó haderőfejlesztési koncepciókba a tengeri drónok alkalmazását illetően. Az Egyesült Államok T-12-es és T-24-es tengeri drónokat biztosít délkelet-ázsiai szövetségesének, annak a politikának a részeként, amely a kelet-ázsiai térségben a Kínával szembenálló országok önvédelmi képességeinek fejlődését támogatja.³⁴

A fejlesztési folyamat további kilátásai

Regionális kontextusban értelmezve a Fülöp-szigetek haditengerészetének eszközbeszerzései, az ezekre épülő képességfejlesztés és kapacitásépítés reális kilátásait illetően, a részleges felzárkózást hozhatják el az ország számára. Tehát olyan műveleti képességek biztosítását, amelyekkel Vietnám, Malajzia, vagy Indonézia már rendelkezik. Ilyen értelemben tehát Manila a régóta meglévő hátrányát igyekszik ledolgozni, fokozatosan kimozdulva a „legkönnyebb préda” szerepéből.

Jóllehet, a szigetországban is célkitűzés a hazai hadiipari kapacitások fejlesztése, a haditechnikai ön-ellátás belátható időn belül megvalósíthatatlan, így a további beszerzések is döntően külső forrásokból történnek majd. A beszerzésekre vonatkozó szabály, hogy az ország csak kipróbált haditechnikát hajlandó vásárolni, tehát olyat, ami az eladó állam fegyveres erőinél is használatban van, vagy legalább két másik állam megvásárolta és hadrendbe állította már.³⁵ Nyilvánvaló azonban, hogy ezt az elvet a hadihajók esetében gyakran csak kompromisszumokkal lehet alkalmazni. Emellett politikai szabályosság a baráti – elsősorban az Egyesült Államok és vele szövetséges, másodsorban megbízható délkelet-ázsiai – országok hadiipari termékeinek a preferálása a beszerzések tekintetében.

Dél-Korea

Mint láttuk, a külső partnerek sorából kiemelkedik Dél-Korea, amely a 2010-es évek közepétől napjainkig fokozatosan a filippínó haditengerészet legnagyobb értékű beszerzéseinek forrásává vált. Szöul haditechnikai exportjának felfutása nemcsak Európában, de a kelet-ázsiai térségben is megfigyelhető. Valójában 2021-ig a Fülöp-szigetek volt a dél-koreai hadiipari termékek második legnagyobb külföldi megrendelője.³⁶

³⁰ Frances MANGOSING: [South Korea pitches submarines, fighter jets in 'K-defense' bid](#). 2025. 06. 03. Forrás: Inquirer [online, 2025. 08. 02.].

³¹ Aaron-Matthew LARIOS: [Philippines Builds First BrahMos Anti-Ship Missile Base Facing South China Sea](#). 2024. 06. 14. Forrás: Naval News [online, 2025. 07. 28.].

³² [Philippines to receive second batch of BrahMos missile system from India](#). 2025. 04. 23. Forrás: Reuters [online, 2025. 07. 22.].

³³ Aaron-Matthew LARIOS: [Philippines to Acquire HIMARS, More BrahMos Missiles in Coming Years](#). 2023. 07. 01. Forrás: Naval News [online, 2025. 08. 03.].

³⁴ Pradipta V. MUKHERJEE: [US Military to arm the Philippines with more Marine Surveillance Drones](#). 2024. 11. 25. Forrás: mavdrones.com [online, 2025. 07. 30.].

³⁵ Republic Act No. 7898.: i.m.

³⁶ Leilani CHAVEZ: [Philippines orders 12 more FA-50 combat jets from South Korea](#). 2025. 06. 05. Forrás: Defense News [online, 2025. 07. 25.].

Ebben nemcsak a nemzetközi fegyverkereskedelemben való minél nagyobb arányú részvétel koreai ambíciója játszott alapvető szerepet, hanem a két ország kölcsönös érdekeltsége is a tengeri áruforgalom zavartalanságában és a tengeri térségek biztonsági helyzetének stabilitásában, ami ma leginkább a Kínai Népköztársaság ambícióinak féken tartását jelenti. Nem meglepő, hogy a védelmi együttműködés és a tengeri térségek biztonságáért vállalt közös erőfeszítések helyet kaptak a két ország 2024. évi stratégiai partnerségi nyilatkozatában is.³⁷ A Hyundai Heavy Industries napjainkra igen komoly hadihajóépítési kapacitásokat és tapasztalatot tudhat magáénak, amelyre támaszkodva vezető szerepet játszik a dél-koreai haditengerészet korszerűsítésében. Ez egyúttal Manilának is elegendő garanciát jelent ahhoz, hogy saját tengeri haderőnemének építésében hosszú távú partnerként tekintsen rá. Az említett nagyméretű hadihajókon kívül Dél-Korea 6 Rajah Sulayman osztályú parti járőrhajót is szállít a Fülöp-szigetek haditengerészete számára, várhatóan 2028-ig.³⁸

Eltávolodva kissé a haditengerészet felszíni egységeitől, érdemes megjegyezni, hogy a dél-koreai gyártmányú repülőgépek is fontos tételt jelentettek a szigetország korszerűsítési programjában. A Korea Aerospace Industries FA-50-es könnyű támadó/kiképző repülőgépeinek beszerzése a filippínó légierő megújításának egyik kiemelt projektje lett. 2014-2017 között 12 FA-50-et szállítottak le a Fülöp-szigetek légierőjére számára. Ezt egy 2025-ös megrendelés szerint újabb 12 darabbal egészítenék ki 2030-ig.³⁹ Utóbbiak fejlettebb csapásmérő képességekkel rendelkeznek majd.⁴⁰ Magát a beszerzési programot egyébként sok bizonytalanság övezte. Még a 2010-es évek derekán felmerült az eredeti 12 darabos állomány bővítése, de az évtized végére a védelmi beszerzési program lelassulása, finansziális problémáinak fokozódása ezt is kérdésessé tette. Végül a 2022. évi kormányváltást és a modernizációs program 3. fázisának elindítását követően nyílt lehetőség a megrendelésre, amely jól illeszkedik a haderőfejlesztés azon célkitűzéséhez, hogy immár érdemi képességnövekedést hozó fegyverrendszerek beszerzésére kerüljön sor.

Japán

A másik hasonló stratégiai orientációt képviselő kelet-ázsiai állam, amely komoly szerepet játszhat a filippínó tengeri védelmi képességek fejlesztésében, Japán. 2025. június 6-án a japán törvényhozás jóváhagyta a még 2024. július 8-án megkötött Kölcsönös Hozzáférési Megállapodást (*Reciprocal Access Agreement*),⁴¹ amely lehetővé teszi japán erők belépését a Fülöp-szigetek területeire (és fordítva), egyebek mellett közös hadgyakorlatok, illetve a tengeri térségek biztonságát szavatoló műveletek lefolytatása céljából.⁴² Maga az egyezmény több okból is mérföldkőnek számít a két nemzet kapcsolatának történetében,⁴³ témánk szempontjából sokkal fontosabb azonban a regionális stratégiai viszonyok alakulásában játszott szerepe. A hasonló megállapodások ugyanis fokozatosan erősítik azon kelet-ázsiai államok védelmi együttműködéseit, amelyeket egyébként csak Washingtonhoz fűz szövetséges viszony, lassan alakítva át ezzel a hagyományos „kerékagy és küllők” modellt. Még ha ez (egyelőre?) nem is jelent olyan típusú kötelezettségvállalást, ami visszavonhatatlanul elvezet egy védelmi szövetség kialakításához, ez utóbbi esélyei növekedtek az elmúlt évek folyamán. Filippínó szemszögből egy ilyen fordulat persze tovább csökkentené a mozgásteret az ellensúlyozási stratégia követésében, amelynek optimális működéséhez elvben az is hozzátartozik, hogy az ezt folytató állam kerüli a túl szoros elköteleződést valamelyik versengő hatalmi centrum mellett.

A védelmi együttműködés további fontos fejleményeként 2025 júliusában került nyilvánosságra, hogy Japán 5-6 darab Abukuma osztályú kísérő rombolót készül átadni a Fülöp-szigeteknek a Tengeri Önvédelmi

³⁷ [Joint Declaration on the Strategic Partnership between the Republic of Korea and the Republic of the Philippines](#). 2024. 10. 08. Forrás: Ministry of Foreign Affairs – Republic of Korea [online, 2025. 07. 26.].

³⁸ Aaron-Matthew LARIOS: [Philippine Navy Launches First Rajah Solayman-class Offshore Patrol Vessel](#). 2025. 06. 13. Forrás: U. S. Naval Institute [online, 2025. 08. 03.].

³⁹ Leilani CHAVEZ: [Philippines orders 12 more FA-50 combat jets from South Korea](#). 2025. 06. 05. Forrás: Defense News [online, 2025. 07. 25.].

⁴⁰ [Philippines adds more Korean light fighters](#). 2025. 06. 06. Forrás: Asian Military Review [online, 2025. 08. 01.].

⁴¹ [Agreement between Japan and the Republic of the Philippines Concerning the Facilitation of Reciprocal Access and Cooperation between the Self-Defense Forces of Japan and the Armed Forces of the Philippines](#). 2024. 06. 08. Forrás: Ministry of Foreign Affairs – Japan [online, 2025. 07. 22.].

⁴² Ma. Teresa MONTEMAYOR: [Japan parliament approves military access pact with PH](#). 2025. 06. 06. Forrás: Philippine News Agency [online, 2025. 08. 02.].

⁴³ Maria Thaemar C. TANA: [Japan–Philippines defence deal reflects regional security dynamics](#). 2024. 09. 09. Forrás: East Asia Forum [online, 2025. 07. 24.].

Erők állományából, Manila tengeri védelmi képességeinek megerősítésére.⁴⁴ Az 1980-as évek végének haditechnikai színvonalát képviselő, bár több rendszerét érintő korszerűsítésen is átesett rakétafegyverzetű egységeket tipikusan felszíni hajók és tengeralattjárók elleni harcra tervezték, és a Japán Tengeri Önvédelmi Erők új, lényegesen erősebb fegyverrel rendelkező Mogami osztályú fregattjainak hadrendbe állásával válnak feleslegessé. Noha a Miguel Malvarok kapacitásait nem érik el és messze nem számítanak már a legütőképesebb egységek közé a maguk kategóriájában, de a gyengén felszerelt filippínó haditengerészet számára érdemi, és ami szintén fontos, aránylag gyors képességbővülést hozhatnak. Ha a beszerzésük valóban megtörténik, rendszerbe állításukkal a szigetország haditengerészetének felszíni képességei eléri Malajzia haditengerészetét, és jelentősen lefaragnak a Vietnámi Néphadsereg Haditengerészetével szembeni hátrányukból is.

Tokió emellett 2023-tól elkezdte leszállítani a Fülöp-szigeteknek azt a négy Mitsubishi TPS-P14ME mobil radarrendszert, melyeket még egy 2020-ban született szerződésben rendelt meg az ország. Manila kifejezetten a Dél-kínai-tenger légtérének hatékonyabb ellenőrzése céljából állítja rendszerbe a korszerű berendezéseket.⁴⁵

Amerikai Egyesült Államok

Jóllehet az Egyesült Államok a mögöttünk álló évtizedben háttérbe szorult a filippínó haditengerészet látványosabb eszközeinek beszerzési forrásaként, ám van a fejlesztési folyamatnak egy olyan aspektusa, amelynek fontossága megkérdőjelezhetetlen ugyan, mégis csak szerény figyelmet kap a szélesebb közönségtől. Ez az infrastruktúra, a kiszolgáló létesítmények fejlesztése. Washington hozzájárulását a fokozott védelmi együttműködés részeként két javító és karbantartó létesítmény építése fémjelzi, melyek a szigetország haditengerészeti járműveinek kiszolgálását végzik majd.⁴⁶ Közülük a palawani Osztriga-öböl bázisa egyúttal a tengeri drónok állomáshelye is lehet.⁴⁷ A másik, a Quezon település melletti, pedig kisebb rohamhajók fogadására lehet alkalmas.⁴⁸ Mindezek a Dél-kínai-tenger, mint műveleti színtér hatékonyabb lefedését, az itt mozgó filippínó haditengerészeti egységek gyorsabb bevetésének lehetőségét támogatják, még ha a nagyobb hadihajók kiszolgálásával kapcsolatos infrastrukturális hiátusokat nem is orvosolják. Emellett az Egyesült Államok 8 darab ScanEagle felderítő drón és a működtetésükhöz szükséges berendezések átadásával járult hozzá 2020-ban a filippínó flotta képesség-fejlesztéséhez.⁴⁹ Emellett, Dél-Koreához hasonlóan Washington szerepe is felmerült a szigetország légierijének fejlesztésében. A Szenátus 2025 áprilisában húsz F-16-os vadászpilóta eladását engedélyezte Manila számára, ám az ügylet létrejötte még nem vehető bizonyosra. Az igen költséges rendszer beszerzéséről eddig nincs döntés a filippínó kormány részéről.⁵⁰

Végezetül a teljesség kedvéért érdemes kiemelni, hogy a Fülöp-szigetek haditengerészetének eszköz-beszerzéseiben az izraeli és indonéz források is szerepet játszanak. Az innen származó eszközök (partra szállító hajó, kisebb naszádok) azonban a fent említetteknel jóval kisebb mértékben járulnak hozzá az ország nagy távolságra kiterjesztett önvédelmi képességeinek fejlődéséhez.

Konklúziók

Ha mérlegre kívánjuk tenni a Fülöp-szigetek haditengerészeti fejlesztéseinek eredményeit, két összefüggésben érdemes azokat értelmeznünk.

⁴⁴ [Japan to export used destroyers to Philippines to deter China, Yomiuri reports](#). 2025. 07. 07. Forrás: Reuters [online, 2025. 08. 01.].

⁴⁵ [Japanese-made radar bolsters Philippines' surveillance capabilities amid South China Sea tensions](#). 2024. 05. 13. Forrás: Indo-Pacific Defense Forum [online, 2025. 07. 28.].

⁴⁶ [US will build repair facilities for the Philippine navy near the disputed South China Sea](#). 2025. 07. 16. Forrás: AP News [online, 2025. 07. 28.].

⁴⁷ Aaron-Matthew LAROSA: [U.S. Project at Philippine Navy Base to Support Unmanned Surface Vessels](#). 2025. 06. 09. Forrás: U.S. Naval Institute [online, 2025. 08. 01.].

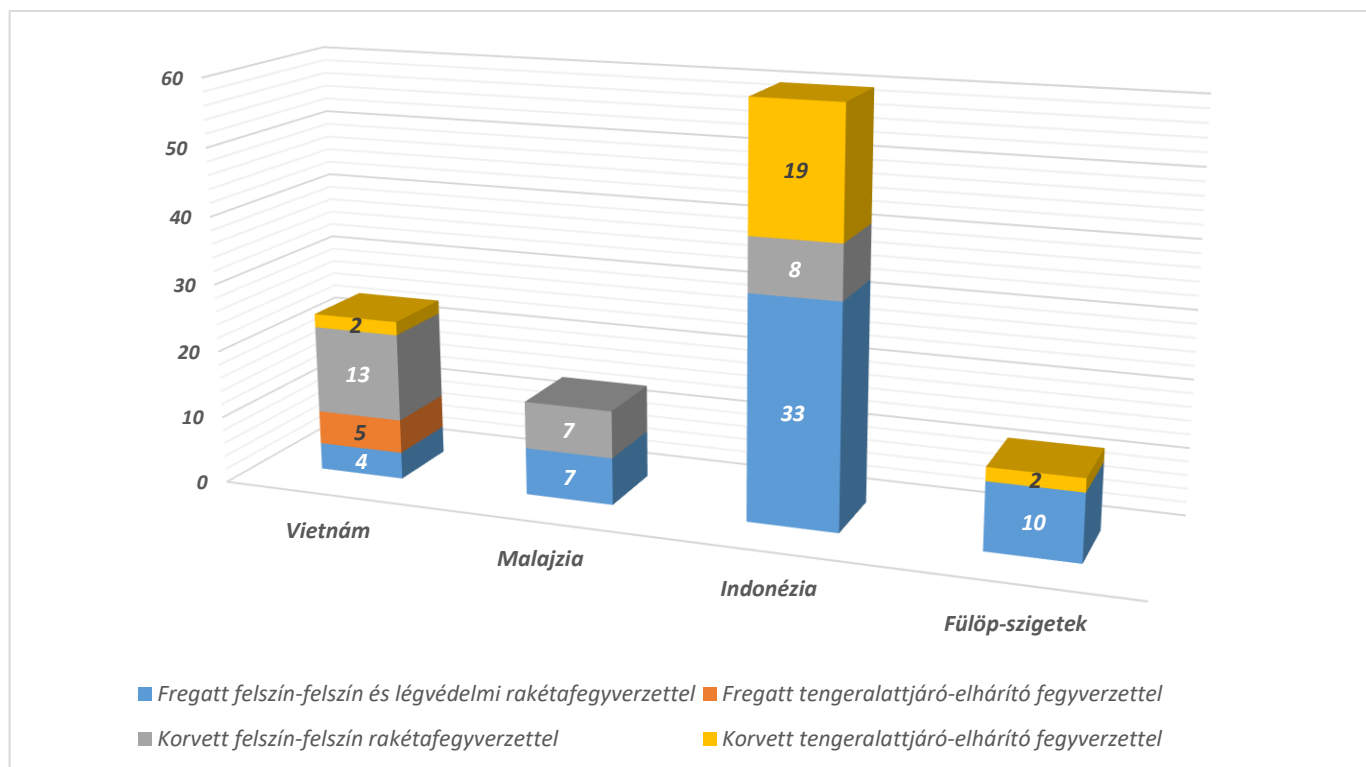
⁴⁸ Aaron-Matthew LAROSA: [U.S. to Construct Philippine Fast Boat Base Near South China Sea Flashpoints](#). 2025. 07. 14. Forrás: U.S. Naval Institute [online, 2025. 07. 29.].

⁴⁹ Xavier VAVASSEUR: [Philippine Navy Takes Delivery Of Eight ScanEagle UAV](#). 2020. 11. 25. Forrás: Naval News [online, 2025. 07. 22.].

⁵⁰ Noah ROBERTSON: [Philippines defense boss throws cold water on large F-16 buy from US](#). 2025. 06. 02. Forrás: Defense News [online, 2025. 07. 28.].

Ezek közül az egyik szerint az ország egy évtized alatt nagyon komoly előrelépést ért el a flotta képességeit illetően saját korábbi állapotához képest, és ezt a fegyveres erők beszerzéseire rendelkezésre álló pénzügyi források jelentős kihasználása mellett, a korábbi időszakokra jellemzőnél jóval feszítettebb ütemben hajtotta végre. A védelmi reform haditengerészeti fókusza tehát ma jóval egyértelműbb és hitelesebb, mint az 1995. évi törvény elfogadását követő másfél évtizedben. Az elmúlt években rendszerbe állított, illetve beszerzés alatt álló hajóegységek már olyan, a modern tengeri hadviselésben elengedhetetlen képességeket hoztak a flottának, mint a hajók elleni intenzív rakéta-csapásmérés lehetősége, vagy a kiterjedt tengeralattjáró-elhárító kapacitás. Ugyanakkor a beszerzett, vagy beszerezni tervezett eszközök a műszaki háttér és élettartam tekintetében is dilemmákat vetnek fel a haditengerészet, mint integrált struktúra működtetésével kapcsolatban. Egyrészt, az új hadihajók gyorsított ütemű beszerzésével az infrastruktúra fejlődése csak nagyon nehezen tarthat lépést, amit tovább gátol a finansziális szűkösség, a megfelelő mértékű források hiánya.⁵¹ Másrészt pedig a használt haditechnikai eszközök élettartama lényegesen rövidebb lehet, mint az új építésű egységeké – igaz, ezek legalább megfelelnek a védelmi beszerzésekkel szemben támasztott referencia-követelményeknek (hiszen használatban vannak/voltak az eladó országok fegyveres erőinél).

Ugyanakkor regionális összefüggésben vizsgálva a folyamatot nem állíthatjuk, hogy a Fülöp-szigetek haditengerészetének napjainkban tapasztalt gyors fejlődésével sikerült behozni a hátrányát a térségben működő versenytársaival szemben. Délkelet-Ázsia más államaiban is zajlik ugyanis a tengeri haderőnemek gyors ütemű fejlesztése. A 4. ábra azt mutatja, hogy a jelenleg ismert szerződések, valamint a mai állapot alapján az évtized végére milyen mennyiségben állhatnak hadrendben az egyes nagyméretű hadihajótípusok azon négy délkelet-ázsiai állam haditengerészeténél, amelyek a dél-kínai-tengeri konfliktusban való érdekeltységük és közvetlen közelségük miatt a legrelevánsabbak a filippínó védelempolitika szempontjából.

4. ábra: A dél-kínai-tengeri konfliktusban érdekelt jelentősebb délkelet-ázsiai államok nagy felszíni hadihajóinak valószínű mennyisége a 2020-as évek végére⁵²

⁵¹ Vincent Kyle PARADA: [Japan wants to offload six destroyers, but should the Philippines take them?](#). 2025. 07. 23. Forrás: Lowy Institute [online, 2025. 07. 22.].

⁵² Forrás: A szerző saját adatgyűjtése.

Természetesen az ábra szükségképpen leegyszerűsített jellegénél fogva csak nagyon általános információk közlésére alkalmas. Azt azonban jól mutatja, hogy az előttünk álló években a Fülöp-szigetek haditengerészete várhatóan Malajziáéval lesz párba állítható a nagy hadihajók mennyiségét és fegyverzetének jellegét illetően. Emellett Vietnámmal szemben lehet versenyképes bizonyos kapacitások tekintetében. A tengeralattjáró-képesség viszont (amelyet az ábra nem mutat, ám fejlesztése/létrehozása minden itt tárgyalt ország tengeri fegyverkezési programjának célkitűzése) továbbra is nagyon hiányozhat. Miközben tehát saját, tíz évvel ezelőtti állapotához képest a Fülöp-szigetek haditengerészete nagyon komoly fejlesztési eredményeket könyvelhet el, addig regionális összevetésben sokkal kevésbé impozáns Manila helyzete, és ebben az előttünk álló évekre nézve sem valószínű gyökeres változás. Még a 4. ábrával illusztrált, aránylag kedvező pozíciója is azon a feltevésen alapszik, hogy az ország valóban átvesz 5 Abukuma osztályú hajót Japántól. Ez azonban jelen sorok születésekor még nem vehető teljesen biztosra. A légierő esetében a fejlődési folyamat kilátásai szintén bizonytalanok. Érdemben függenek attól, hogy Manila vállalkozni tud/akar-e további, nagyobb kapacitású, modern vadászpilóták beszerzésére.

Mindezzel együtt a Fülöp-szigetek továbbra is a területvédelmi fókuszra hangsúlyozza a fegyverkezési programjának kommunikációja során, ám ez persze a saját koncepciója szerinti területére – tehát a Spratly-szigetcsoporthoz tartozó részére is – értelmezhető, ezért a helyzetből adódóan nem jelenti az erő proaktív alkalmazásának egyértelmű kizárását. Gyakorlati szinten azonban ilyen továbbra is nagyon valószínűtlen. Természetesen a filippínó haditengerészet műveleti képességeinek és kapacitásainak bővítése nem mérhető a Kínai Népköztársaság azonos területen elért eredményeihez, és ez nem is lehet reális cél. Ugyanakkor egy esetleges fegyveres konfliktus költségeinek növelése, valamint a Fülöp-szigetek, mint szövetséges hitelességének erősítése a nyugati hatalmak, esetleg a partner ASEAN államok szemében (azáltal, hogy valós erőfeszítésekre lehet képes önmaga és esetleg szövetségesei védelmében) nagyon is kívánatos eredmény lehet. Manila helyzetében ugyanis komoly problémát jelentett, hogy a Dél-kínai-tenger térségében zajló terjeszkedési játszmában messze ő tűnt a legkönnyebb prédának.

Mint minden, önmagát fenyegetve érző állam haderőfejlesztési erőfeszítéseire, a filippínó haditengerészet korszerűsítésére is igaz: sokkal korábban kellett volna elkezdni, sokkal több pénz kellene rá, és a szakértelmiség állásfoglalásai vele kapcsolatban nem mindig vannak összhangban a kormány politikai és stratégiai preferenciáival, ahogy azzal a nyomással sem, amelyet egyrészt az ország katonai felkészültsége miatt kívülről, másrészt a költségvetési terhek eloszlása miatt belülről érzékel. Noha az idő minden jel szerint nem a Fülöp-szigeteknek dolgozik, az egyértelmű, hogy Manilában felismerték a problémát, és van politikai akarat a megoldására.

John Lukacs

Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések

2025/13.

Az „SVKK Elemzések” 2003 óta munkatársaink tematikus szakpolitikai elemzéseit megjelentető időszakos kiadvány, melyben a szerzők független kutatói álláspontjukat közlik.

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézetének keretében működő Stratégiai Védelmi Kutatási Program szakpolitikai kutatásokat végez, a kiadványaiban megjelenő elemzések, álláspontok, vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség vagy a kiadó véleményét. Az elemzésben foglalt információk, adatok, megállapítások tájékoztatás céljából készültek.

Kiadó: NKE Eötvös József Kutatóközpont John Lukacs Intézet Stratégiai Védelmi Kutatási Program

Szerkesztés és tördelés:
Tálas Péter; Csiki Varga Tamás

A kiadó elérhetősége:

1581 Budapest, Pf. 15.

Tel: 00 36 1 432-90-92

E-mail: jli@uni-nke.hu

2024 – : NKE Stratégiai Védelmi Kutatási Elemzések (ISSN 2063-4862)

2019–2024: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4862)

2012–2019: NKE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4862)

2011–2012: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)

2007–2011: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóintézet Elemzések (ISSN 2063-4854)

2003–2007: ZMNE Stratégiai Védelmi Kutatóközpont Elemzések (ISSN 2063-4854)

© Háda Béla